

VANYARC

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 3
2. Bemutató 5
A megye története
3. Örökségünk 8
4. Építészeti útmutató 11
 - Telepítés*
 - Tetőhajlásszög*
 - Magasság*
 - Tetőforma*
 - Terepalakítás*
 - Színek*
 - Kerítések*
 - Kertek*
 - Erkélyek, tornácok*
 - Anyaghasználat*
 - Ajtók, ablakok*
 - Járdák, burkolatok*
 - Homlokzatképzés*
 - Részletek*
5. Mai példák 26
6. Utcák, terek 27
7. Hirdetések, reklámtáblák 28
8. Impresszum 29

1

BEVEZETÉS

A helység településképi arculati kézikönyve a település természeti és épített értékeit hivatott bemutatni. Célunk a kézikönyv elkészítésével, hogy mind az itt lakóknak mind pedig azoknak, akik abban gondolkodnak, hogy a jövőben ideköltöznek, megmutassuk azokat az épületeket, kerítéseket, kerteket stb., amiket mi jó, a település arculati képébe illeszkedő és követendő példának gondolunk.

Szeretnénk, ha a kézikönyv elősegítené a tudatos építési, építkezési formák megismerését és alkalmazását.

A környezetünk, utcaképünk, településképünk esztétikája nem emblemikus épületekkel érhető el, hanem rendezett, egymáshoz hangulatban, színben, homlokzatban, tető kialakításban illeszkedő építményekkel. A szabályok közös kialakításával meghatározhatjuk, melyek azok az építészeti, környezeti és kulturális értékek, amelyek követendők a településen. A településen a térség népi építészetének, a hagyományos épületek bájának, egyedi karakterének megőrzése, újraélesztése nem a múltba, hanem a jövőbe is mutathat, kiegészülve az innovatív építészeti megoldásokkal. A dokumentum nem lezárt, hanem egy folyamatosan kiegészülő, szemléletformáló kiadvány.

Reméljük, hogy elképzeléseink bemutatásával hozzájárulhatunk a település megfelelő és korszerű kialakításához.

BEMUTATÁS

A település és környéke már az őskorban is lakott hely volt. A községet először egy oklevél említette 1286-ban. A tatárjárás emléke lehet a vanyarci Hraszti vár, amely alkalmi erődítményként funkcionálhatott, és az idehúzó lakosság védelmét szolgálta.

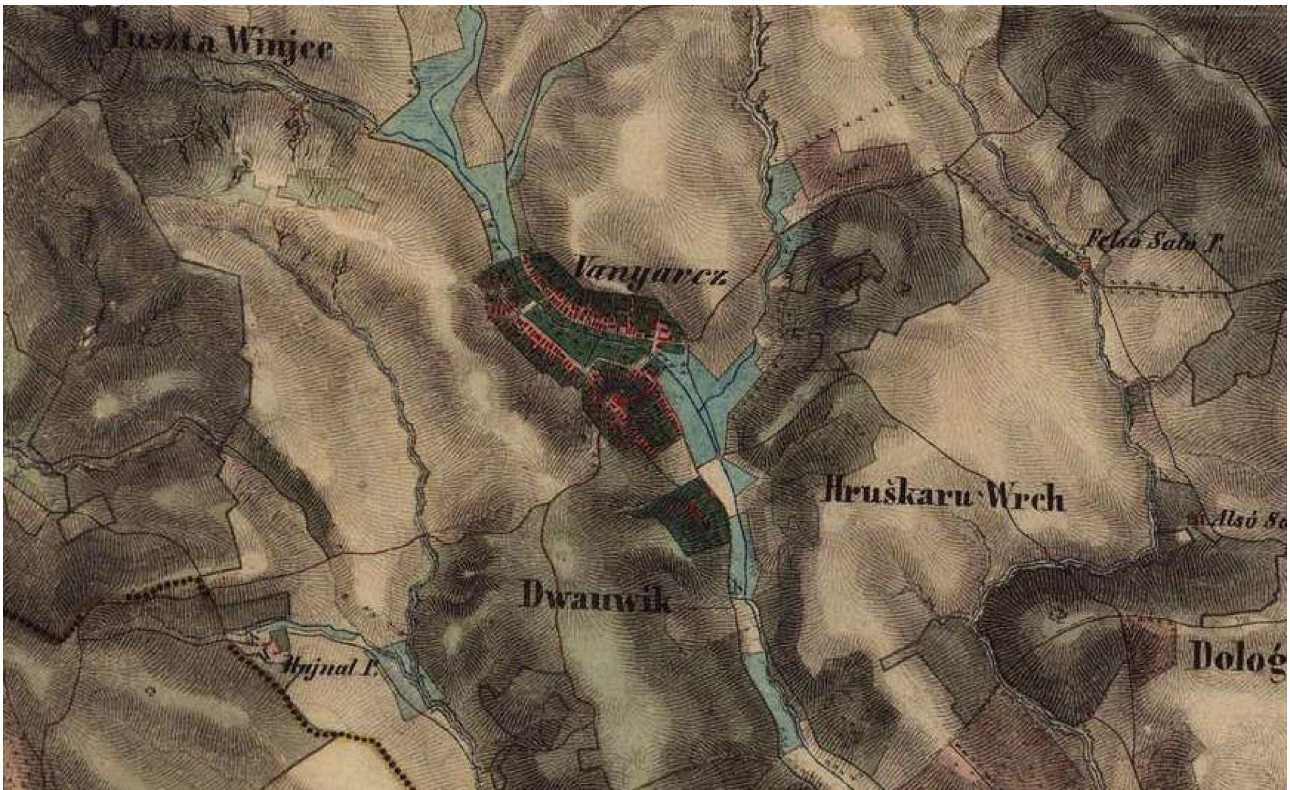
A birtokosok egyike feltehetően a XIV. század első felében vehette fel a Vanyarci előnevet. 1484-ben Wanyarcz néven említették, és a Rédei család birtokaként szerepelt. 1542-ben már mint pusztaság és a török adóztatás alá vetett helység szerepelt.

Vanyarc község a XVI. század közepére teljesen elpusztult. A XVII. században a török visszavonulása után a teljesen elpusztított, elnéptelenedett helységbe szlovák telepesek érkeztek. A vanyarci evangélikus egyház feljegyzései szerint a falu újratelepülése 1705-ben kezdődött, amikor állott már itt néhány pásztorokunyhó. Néhány év alatt a hely annyira benépesedett, hogy lakóit már 1717-ben összeírták, és porció adót vetettek ki rájuk. Az 1723-as dicalis összeírás Vanyarcot újonnan települt községként nevezte meg.

Az 1798-as feljegyzések szerint a község lakóinak száma 990 fő volt. A község a XIX. században a Dessewffyék, Veres Pál és Veres Pálné Beniczky Hermin révén került be a megye és az ország kulturális és politikai vérkeringésébe. A lakosság többsége evangélikus. 1994-ben megalakult a helyi szlovák kisebbségi önkormányzat, mely a települési önkormányzattal karöltve dolgozik a nemzetiségi oktatás, a hagyományok ápolása, őrzése terén. Kiemelkedő az évente megrendezett Haluskafesztivál a sztracpascakafőző-versennyel, nemzetiségi találkozóval és táncházzal.

Nógrád megye Magyarország északi részén, az Észak-magyarországi régió nyugati szélén található. Térszerkezetében a domborzat nagy szerepet játszik. Nyugaton a *Börzsöny*, keleten a *Mátra*, északnyugaton az *Ipoly*, észak-keleten a *Karancs* és a *Medves* határolja, a megye középső területén emelkedik a *Cserhát* Keleti irányból Borsod-Abaúj-Zemplén, délkelet felől Heves, nyugat-délnyugat felől Pest megye, északról pedig *Szlovákia* határolja. A megye mai határai az 1950-es megyerendezés során alakultak ki, az egykor Hont megyéhez tartozott települések döntő többségét (az akkori Szobi járást) Pest megyéhez csatolták, de határkiigazításra került sor Heves megye irányába is. Ekkor a megye székhelyét Balassagyarmatról Salgótarjánba helyezték át.

Történelmi szempontból igen mély gyökerekkel rendelkezik a megye. Már az időszámításunk kezdetekor lakott területnek számított. Az észak felé irányuló kereskedelmi útvonal mentén alakult meg a megye első települése: Philecia (Fülek). Az itt élő népek 173-ban ütköztek meg Marcus Aurelius csapataival. Később gall, bolgár – török – szláv törzsek birtokolták a területet, majd a különböző népcsoportok összeolvadtak, végül a palócok lettek a megye végső lakosai, akiknek eredetére vonatkozóan a mai napig többféle elmélet áll fenn. Ez a mai napig meghatározza a megye életét, hiszen Palócföld hagyományokban gazdag területnek számít, ez a kultúrában, néphagyományokban, az építészetben is jól tükröződik. Nógrád megyét Árpád vezér a Gyarmat, Jenő, Keszi és Tarján nemzetség törzsfői között osztotta szét. Nógrád politikai, gazdasági és katonai-biztonsági jelentőségét bizonyítja az is, hogy a XIV-XV. században már 42 vár állt a területén. A török vész a megye életét is igen megnehezítette. A török hódoltság gyötrelmei után a Rákóczi szabadságharc küzdelmei dúlták fel a vidéket és lakosságát. A XVIII. század felfedezése némiképp megváltoztatta a megye életét, a század egy mérföldköve volt az 1768-ban, Tarján határában talált szénlelőhely, melynek jelentősége a későbbiek során vált fontossá. Az igazán jelentős gazdasági és ipari fejlődés az első világháború után indult meg a térségben.

A vasútépítés, a szén-, a vas- és üvegipar meghonosodása előrevetítette a megye közigazgatási és gazdasági szerkezeti átalakulását. A vidék népessége jelentősen megnövekedett, a létrejött iparmedencék településeinek lélekszám meg többszöröződött. A bányák, üzemek megjelenése visszafordíthatatlanul megváltoztatta a népesség foglalkoztatási szerkezetét. Az első világháborút követő trianoni békediktátum tragikus gazdasági és társadalmi hatással volt a megyére. A terület 42,3%-át és 117 települést a csehszlovák államhoz csatoltak. A hagyományos kereskedelmi útvonalak, az egymás termékeit, szolgáltatásait igénybe vevő és használó ipari üzemek is rendkívül nehéz helyzetbe kerültek. Az egyre kilátástalanabb viszonyok csak az 1930-as évek végén, a háborús konjunktúra idején kezdtek megváltozni. A második világháború utáni időszakra jellemző, nehéziparágakon alapuló szektort az 1960-as évek után fokozatosan visszaszorították, ezzel rendkívül nehéz helyzetbe hozva a foglalkoztatottakat. Napjainkban az idegenforgalom területén a Szlovákiával való közvetlen szomszédság és a helyi adottságok

kedvező beruházási lehetőséget kínálnak. A turizmus fejlesztése mindenképp így kitörési pont lehet a megye életében, hiszen országos szinten is egyedülálló természetvédelmi területekkel, túraútvonalakkal és hangulatos településekkel rendelkezik.

Nógrád megye köszönhetően a múltban történt terület-elcsatolásoknak, az ország második legkisebb területű megyéje. Területe mindössze (2544,180 km²), ami az ország területének 2,7 %-át, 201 919 fős népessége pedig az ország lakosságának 2%-át teszi ki (2010). A megye településrendszerét 131 település alkotja. Az utóbbi tíz évben településeinek száma kettővel bővült, miután 2002-ben Ipolyszög, 2006-ban pedig Somoskőújfalu vált önálló településsé.

A megye demográfiai helyzetére a folyamatos népességfogyás és az elöregedés jellemző. Ennek oka, hogy a születések számát a halálozások száma tartósan meghaladja és az elköltözők száma is tartósan magasabb a beköltözőkénél (a természetes szaporodás a megyében 1990-ig visszamenőleg minden évben negatív volt, a vándorlást tekintve 2000 és 2002 között volt három pozitív egyenlegű év, de azóta a folyamat tendenciózusan negatív előjelű). A megye értékeinek megfelelő kiaknázása, a jól átgondolt fejlesztések fordíthatják meg a terület hanyatlását. A jövőre nézve bizakodóak lehetünk, hiszen nagy potenciállal rendelkező vidékről beszélünk.

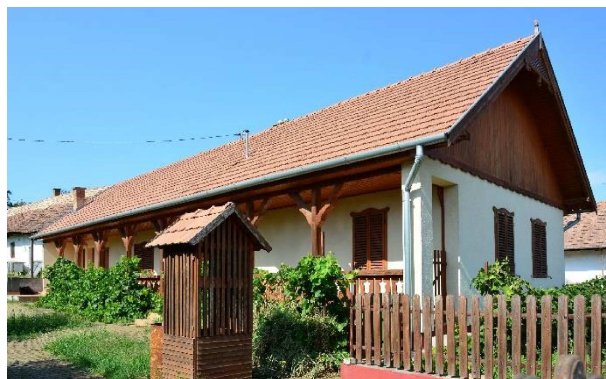
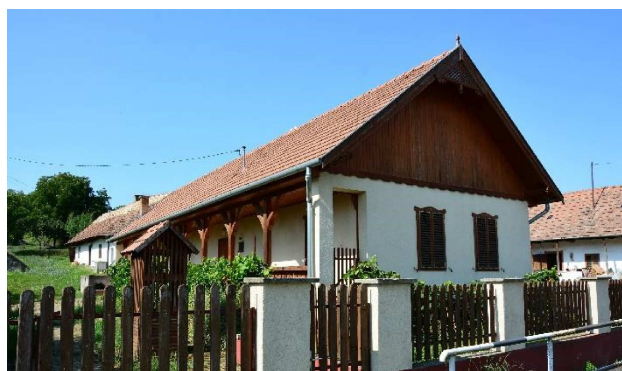
ÖRÖKSÉGÜNK

A megye gazdag történelmi múltjának köszönhetően jelentős építészeti és kulturális értékekkel, hagyományokkal bír. Nógrád megye építészeti örökségére jellemző, hogy falvainak többsége csupán néhány utcával rendelkezett. A domborzati viszonyok nagyban befolyásolták a települések szerkezetét, ezzel építészetét. Építészetében kiemelkedő Hollókő település, amely szerepel az UNESCO világörökségi listáján.

Nógrád megye alapvetően az aprófalvas megyék közé sorolandó, számos településén a lakosság száma nem éri el az 1000 főt. Ez a települések több, mint felére igaz. Az aprófalvak elsősorban domborzati okoknál fogva Nógrád megye hegyvidéki területeire jellemzőek. Közöttük, a Cserhát völgyeiben, valamint a Karancs-Medves területén találhatóak a kis területű apró- és törpefalvak. A városok népességszámhoz viszonyított száma és elhelyezkedése a megyében sokáig rendkívül aránytalan volt, amit fokozott, hogy a korábbi két város

– Balassagyarmat és Salgótarján is –perifériális elhelyezkedésű volt. A városhálózat jelenleg területileg kiegyensúlyozottabb, mivel az elmúlt évtizedekben sor került a megye korábban városhiányos térségeiben Pásztó és Szécsény, majd Rétság és Bányterenyé várossá nyilvánítására.

Az aprófalvas szerkezetnek köszönhetően a községek, illetve Vanyarc településszerkezete többnyire még őrzi az egykori szokásrendet. A falvak mindegyikében találunk templomot, vagy imaházat, egyéb valláshoz kötődő épületet. A palóházak oromzatát is gyakran díszítik a valláshoz kötődő motívumok. A falu értékeivel kapcsolatban szokás csupán a műemlékeket számba venni. De a falu második értéke településszerkezetében van, még akkor is, ha az csupán egy utcát jelent két sor házzal. A települési érték a falu térképi szerkezetében értelmezhető, ahogyan a természeti környezethez és az egykori élet- és munkafolyamatokhoz alkalmazkodott a település.

A nógrádi építészeti jól felismerhető vonásokkal rendelkezik. Vanyarc hagyományos parasztházain is megfigyelhetők a népi építészet vonásai. A népi építészetben belül több táji, etnikai vonás látható a palóc lakóházakban, amely erős rokonságot mutat a szláv régió házaival. Palócföldön nem csupán az utcára néző homlokzat háromszögbe zárt részének, az oromzatnak az anyaga és díszítésmódja sajátos, hanem a XIX. század második harmadától elterjedt kőoszlopos tornác, valamint a tüzelőberendezésnek az a fajtája is, amely egy szögletes belső tüzelésű és kürtővel ellátott kemencéből, és néhány kémény nélküli füstelvezető szerkezetből állt. Ez utóbbit a későbbiekben a búbos kemence váltotta fel. A parasztházak jellemzően háromszatúak voltak, általában szobából, pitvarból és kamrából álltak. Később a pitvarból az első- és a hátsó szobába lehetett jutni. Az első házat aztán tisztaszobává alakították. Az utcára néző „első szobába” a tiszta, megvetett ágyak, a fiókos szekrények kaptak helyet. Ide vezették a vendégeket, míg az egykori „komora” vagy „komra” második szobává alakult át, ahol a sarokasztalon és a sarokpadokon túlmenően két-három ágyat is elhelyeztek. Ez a helység volt a palócok központi helye, itt étkeztek, és itt aludtak. A mai ember számára meglepő, hogyan tudott ennyi ember egy fedél alatt élni, hiszen a palócok akkoriban több generációs nagycsaládokban éltek. Megjelent az udvarra nyíló kamra is, amit rendszerint egy fedél alatt álló istálló követett.

Egykor az udvar legnagyobb és gazdaságilag legfontosabb építménye a csűr és a pajta volt. Ezen épületek a szocialista kollektivizálással a háttérbe szorultak. A használaton kívüli gazdasági épületek egy része tönkrement, más részüket lebontották.

A még ép paraszti porták építészeti értéke ezért igen magas. Ezek esetében a hagyománytisztelő felújítás szép példákat eredményezhet, az így kapott porta egy családi gazdálkodás tökéletes színhelye lehet. A lakóházak tartozékai is igen jellegzetesek voltak. A palóc bútorok megkerülhetetlen elemei az ülő-, vagy tároló alkalmatlóságok (lóca, vizesszék, stb.). A rózsás, tornyos ágyak, a díszes faragott szekrények, vagy az ácsolt, festett ládák, a nagyfiókos, úgynevezett terpeszlábú asztalok ugyancsak a palóc lakásberendezés régi emlékei. A lakásokban a szentképek között gyakran előfordultak a párosával elhelyezett úgynevezett „cifratányérok”.

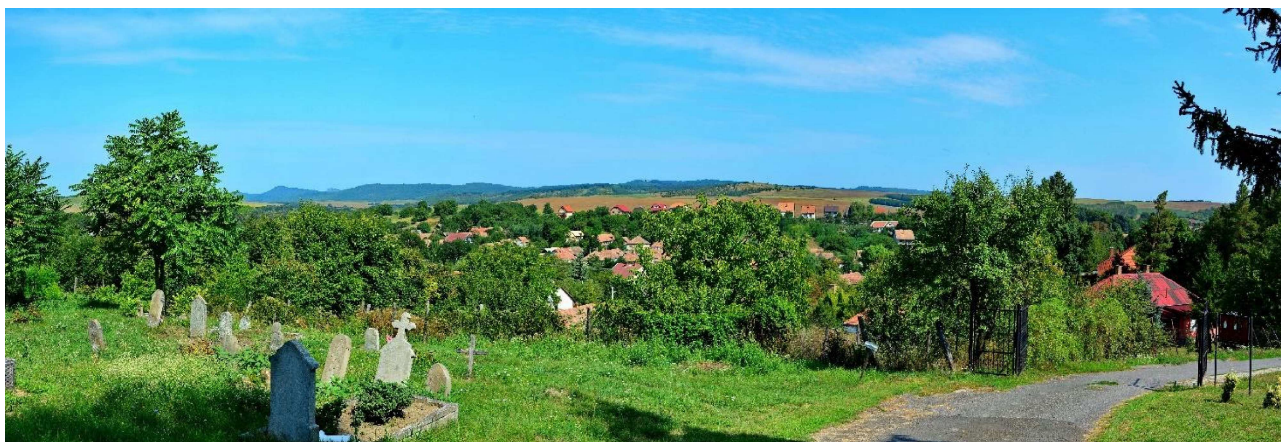

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Nógrád megye nagyobb területe dombsági és középhegységi táj, melyet völgsíkok és medencék szabdalnak. Itt található a nyugat-nógrádi részen emelkedő *Börzsöny*, a középső területeket uraló *Cserhát*, melyekhez keleti irányból a *Mátra* csatlakozik. Az északi *Karancs–Medves* hegység önálló egységnek tekinthető. Az Északi-középhegység legnyugatibb része a *Börzsöny*, melynek keleti vonulata tartozik *Nógrád*hoz. A hegység jellegzetes kiemelkedése a megye területén a 622 m magas Kámor, illetve a Nógrád és Pest megye határán emelkedő, 939 m magas *Csóványos*. A börzsönyi peremhegység északi oldalán meredekebbek, déli irányban enyhébbek a lejtők, látványos sziklaképződményekkel. A megye területén található a hegység talán legszebb völgye, a Les-völgy.

A természeti, táji értékek és kultúrtörténeti értékek közül kiemelkedőek hazai és nemzetközi viszonylatban is védetté nyilvánított területek, képződmények, valamint a növény- és állatfajok.

A megyében az országos jelentőségű védett természeti értékeket túlnyomórészt a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, kisebb részben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság kezeli. Civil kezdeményezés eredményeként a Cserhát Natúrpark 2005-ben és a Nógrád–Novohrad Geopark 2010-ben alakult meg. Ennek az összefogásnak a célja a védendő természeti és kultúrtörténeti értékek oltalma, valamint a természetkímélő turizmus partnerségi fejlesztésén keresztül a térség komplex fenntartható fejlesztése.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket, viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

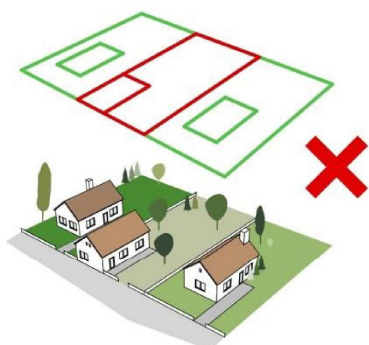
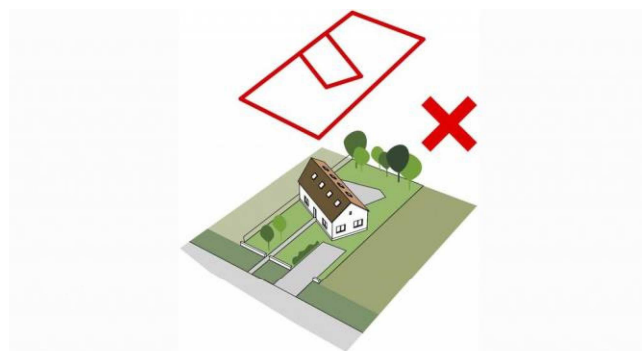
TELEPÍTÉS

A településre az oldalhatáron álló beépítés a jellemző, a telken belüli elhelyezkedés pedig az utcára merőleges rendszerű.

Az épületek hossz tengelye nagyrészt az utcára merőleges, idokolatlanul elforgatni ettől a tengelytől nem javasolt.

A lakóházak többnyire előkertes beépítéssel kerültek kialakításra, az azonos méretű előkertek lényeges elemei az egységes településképek. eltérő beépítés nem javasolt és nagyobb mértékben hátrahúzni, vagy az utcavonalra telepíteni az épületet kerülendő.

Az egyvonalban lévő házak adják a harmonikus utcaképet.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A település területén a családi házak tetőhajlásszöge hasonló.

A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetükben lévőké. A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképebe.

MAGASSÁG

Törekedni kell arra, hogy egy utcában hasonló magasságú épületek kerüljenek elhelyezésre.

A meglévő épületek közé ékelődő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint a környezetükben lévőké. A túl magas házak nem illeszkednek a falu utcaképebe. A sematikus ábrán, illetve fényképeken példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

TETŐFORMA

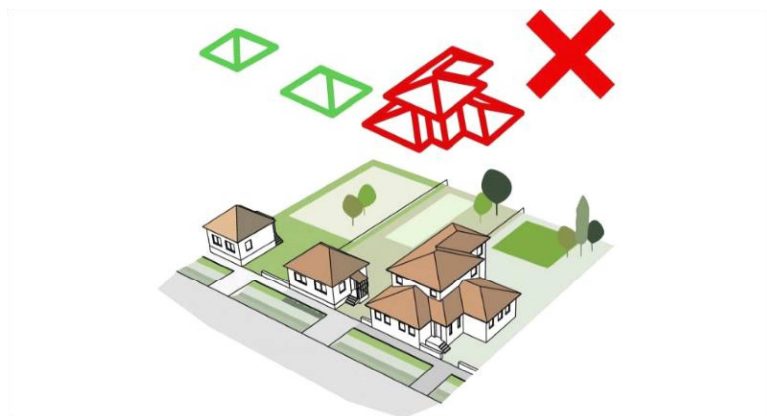
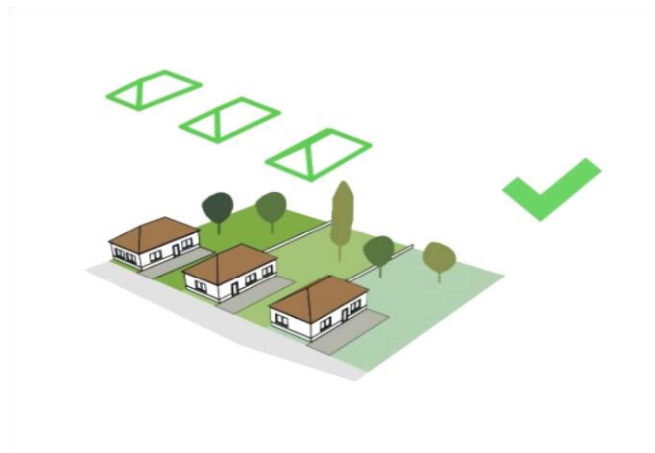
A településen lévő tetőformák igen változatosak főként nyereg-, konty-, ritkábban sátoztetők. Az oromzatos kontytetők igen elterjedtek.

Új ház tervezésénél a szomszédok figyelembevételével kell illeszkedni a környezethez.

A nyeregtetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú épület, hanem csak a szomszédosra hasonló.

A hazai gyökerek nélküli, „mediterrán” stílusú házak tervezése kifejezetten nem ajánlott a településen.

A szemantikusan ábrán példa a településképhez illeszkedő tetőformájú épületre.

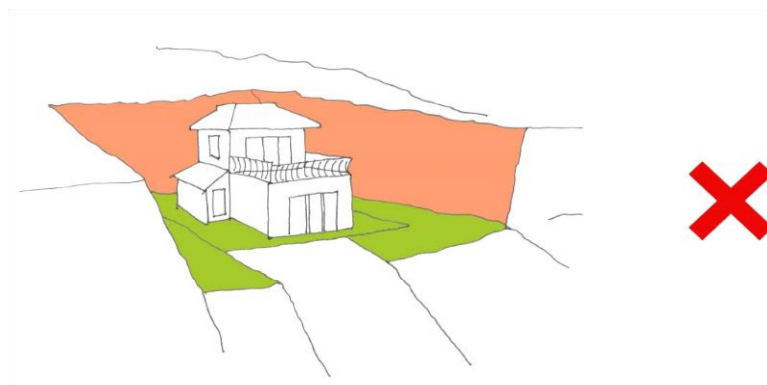

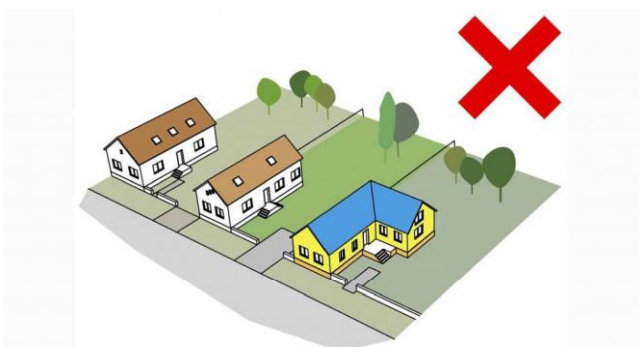
TEREPALAKÍTÁS

A község a domborzat szempontjából változatos.

Az épületek tervezésénél ügyelni kell a terepviszonyoknak megfelelő telepítésre.

Nem megfelelő, ha az épületet belevájuk a terepbe, nagy árkot képezve.

Példa megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos pasztellszínek használata, sötét színű faablakkal.

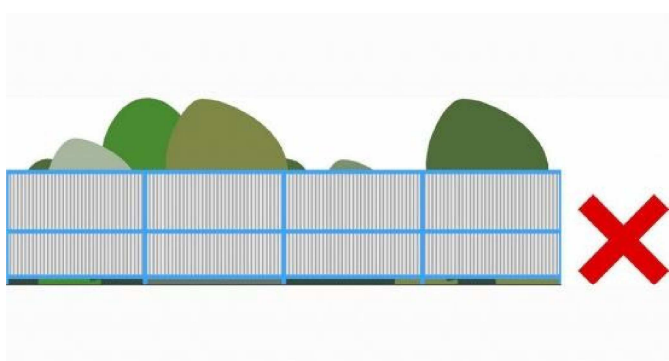
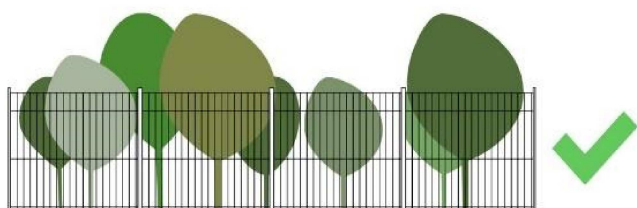

SZÍNEK

A településen a fehér vagy világos „földszínek” a jellemzőek. A természetes anyag és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házakhoz.

Nem elfogadhatóak a rikító fémlemezfedések vagy burkolatok sem.

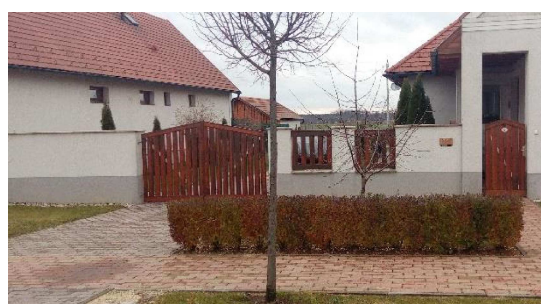
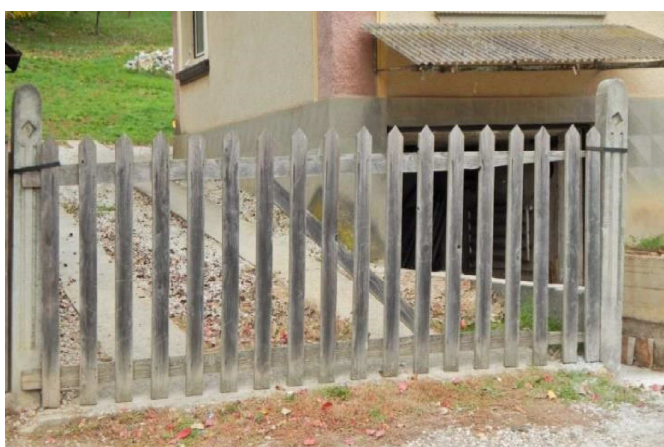
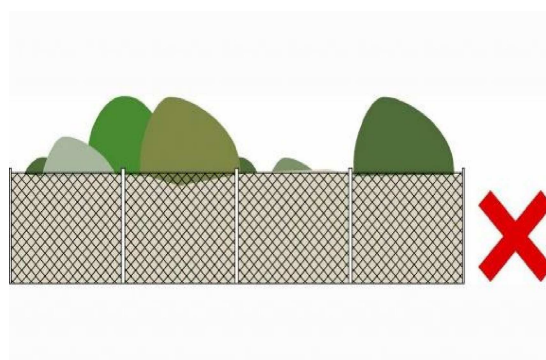
KERÍTÉSEK

A településen az áttört kerítések a jellemzők. Általában fa- vagy fém anyagú, a régebbiek lábazat és oszlop nélküli kialakításúak, később alacsony, tömör lábazattal, vakolt téglaszloppokkal kialakított kerítések készültek.

A kezeletlen felületű beton elemes, tömör kerítés kerülendő.

A kerítések színhasználatánál törekedni kell a ház színével harmonizáló színek használatára, fakerítésnél a barna árnyalatai javasoltak.

A teljesen áttört drótfonatos kerítést utcafronton próbáljuk kerülni.

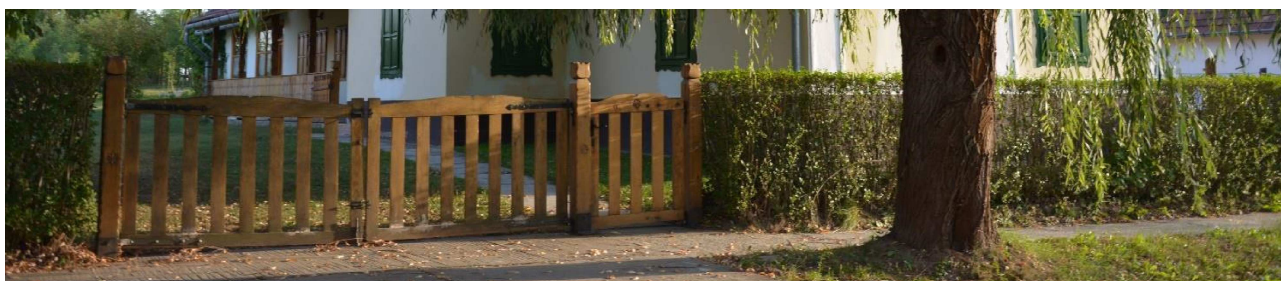
Ajánlott kerítések a településen, lábazattal, oszloppal, vagy ezek nélkül.

A településen általában áttört fakerítések találunk, ezek vizuálisan kevésbé választják el az utcától az előkerti területet, mint a tömör téglá, vagy sűrű lécezéssel kialakított fakerítés.

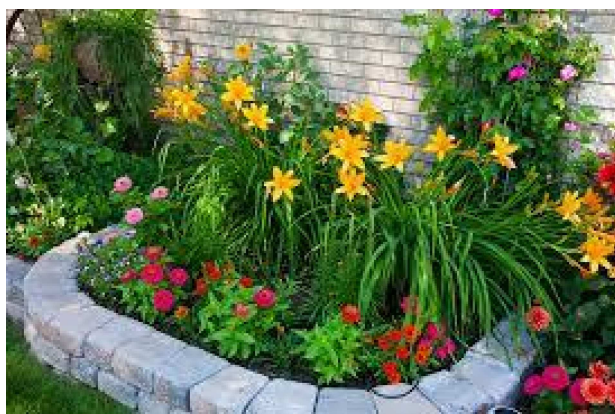
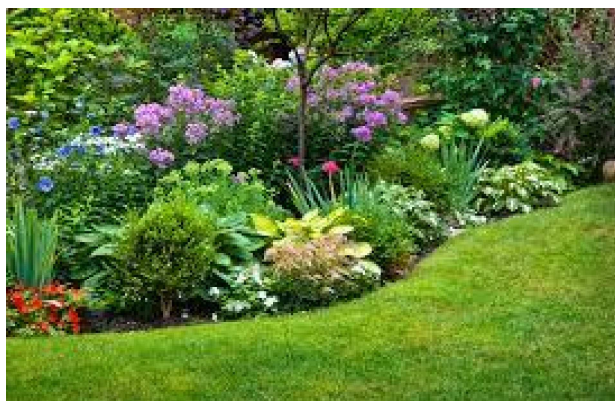
Amennyiben a fa-, vagy fémkerítés sötét színű (sötétbarna, sötétzöld), akkor kontrasztot képez az épülethomlokzat fehér színével, erősen áttört felülete miatt viszont az épületet nem takarja.

A lejtős terepen a terméskővel burkolt beton lábazat támfalként is funkcionál. Nógrádban igen elterjedtek a faragott, díszes kerítések.

KERTEK

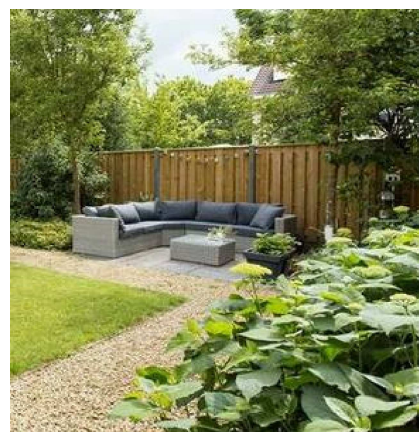
Településképi szempontból fontos, hogyan alakítjuk ki és gondozzuk zöldfelületeinket. A szabadabb utcaszervezet, áttört kerítések következtében a zöldfelület szövetszerűbb kialakítású, a kerítésen belül kialakított előkertek részek együtt élnek az utcával. Egy-egy szépen megformált kertrészlet az egész utcaképet befolyásolja. A hangulatos előkertek az ott élők hangulatát is javítják. A konyhakertek azon túl, hogy esztétikus képet mutathatnak, egészséges gyümölcsöket, zöldségeket, illetve fűszernövényeket biztosítanak. A képek nem a településen készültek.

Pihenőkert, udvar

A településeken a hátsó területeket több évszázadon át megművelték, így biztosítva a helyben élők megélhetését. Ma is több helyen találunk gyümölcsöst, vagy konyhakertet. A XXI. században már vidéken is némileg átalakult az élet, az ember vágyik a pihenésre, melyet leggyakrabban saját kertjében kaphat meg. Ebben segíthet, ha a lakókörnyezetünket igényesen formáljuk. Egy szép pihenőkert a ház mögött az életminőségünket is javítja.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

Az észak-magyarországi népi építészet jellegzetes eleme az oszlopos tornác. A tornác az épülethez viszonyított elhelyezkedése tájegységenként, illetve a tulajdonos vagyoni helyzete függvényében is változó volt.

A tornác oszlopainak, mellvédjeinek anyaga többnyire vakolt téglá, de találunk faoszlopos megoldást is. A következő oldalon néhány példa a változatos tornáckialakításra. A faragott tornácok a népi építészet jellegzetes alkotásai.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból a cserép, nád, természetes pala tetőhéjalás javasolt.

Kerülendő a településképi és egészségi szempontból is káros hullámpala. Kerüljük ugyanazon tetőfelületen különböző fedési anyag használatát. A képek nem a településen készültek.

AJTÓK, ABLAKOK

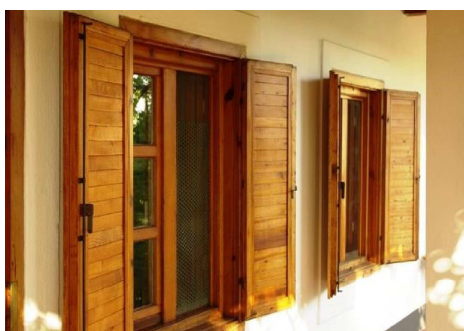
A településen az áttört kerítések javasoltak, ezek készülhetnek fából, illetve fémből egyaránt. Gondos kialakításuk fontos, mert ezek a szerkezetek biztosítják a kapcsolatot az utca és az udvar között. A képek nem a településen készültek.

Ajtókra, kapukra jó példák:

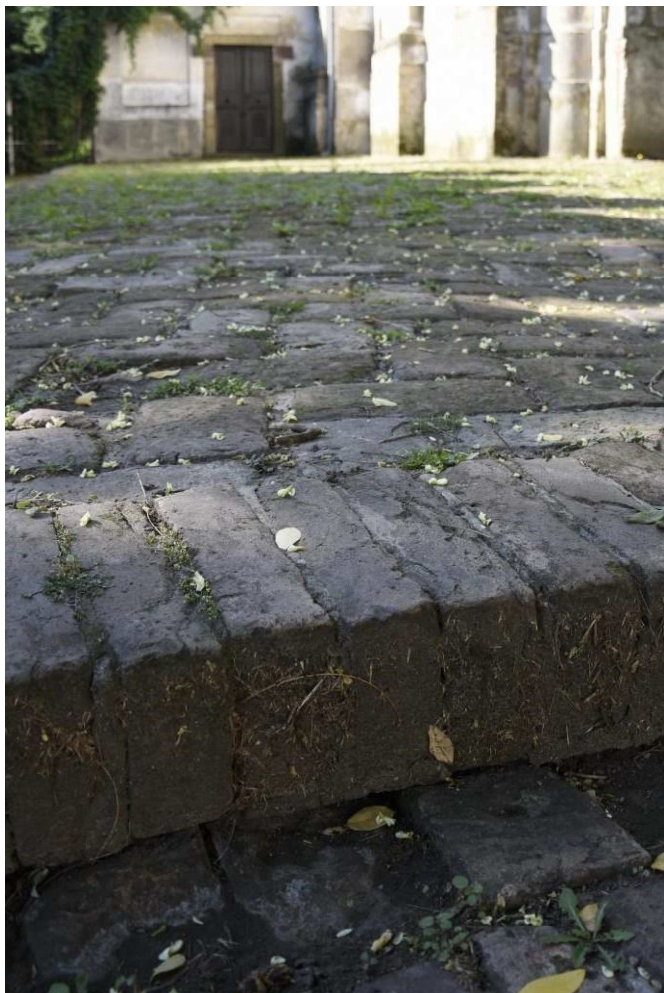

Javasolt a megfelelő arányrendszerű faablakok beépítése, a hagyományos parasztházakon, osztott üvegezésű kivitelben. Az ablakokra zsalutábla, vagy zsalugáter kerüljön árnyékolónak, a külső tokos, fehér műanyag redőny kerüendő.

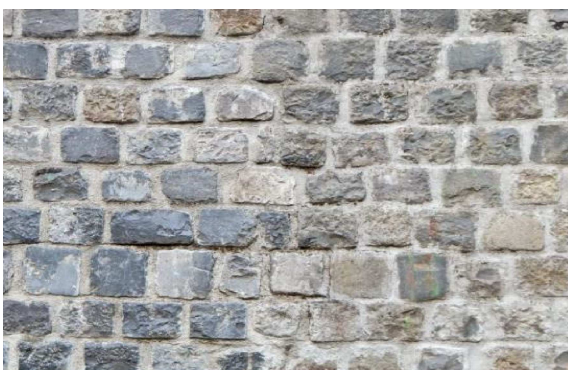
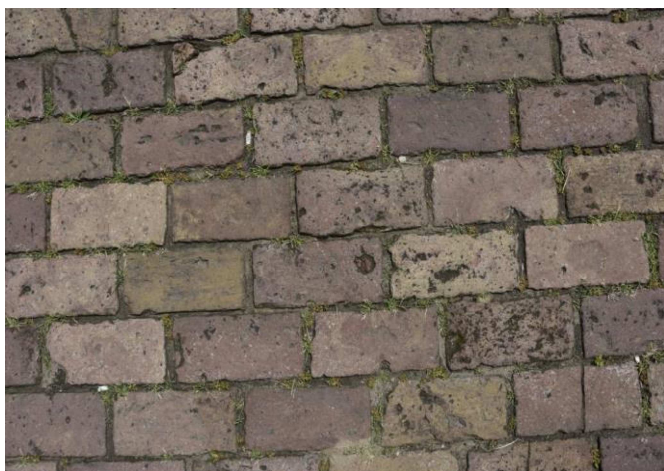
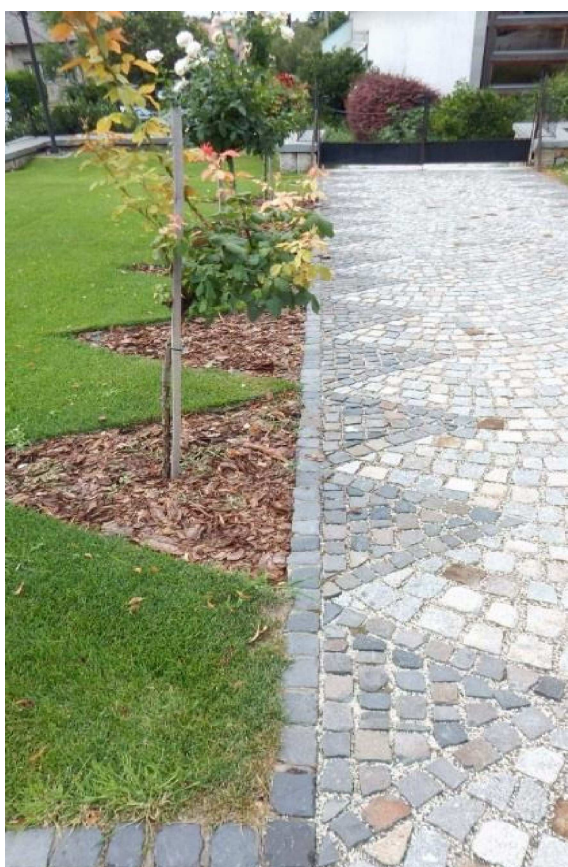
Ablakokra jó példa:

JÁRDÁK, BURKOLATOK

A beton, aszfalt burkolat helyett javasolt természetes anyagú burkolatkialakítás. Anyaga lehet természetes kő, bazalt.

HOMLOKZATKÉPZÉS

A településen az utcára merőleges telepítésű és tetőgerinc kialakítású, kontytetős, illetve oromzatos kontytetős épületek is megtalálhatók. A jellegzetes XX. századi parasztházak homlokzata, oromzata igen változatos. A lakóházak egy nagyobb, vagy több kisebb ablakkal néznek az utcafronta. A képek nem a településen készültek

RÉSZLETEK

Az építészeti részletek szép formálása a népi építészet jellegzetessége volt. A mai épületek formálásánál is fontos egy-egy kémény, zsalugáter, homlokzati részlet kimunkálása, úgy, hogy az az épület egészével összhangban legyen. Az épület mellett, az udvarban, utcán lévő tárgyak, építmények is hozzájárulnak az összkép egységéhez. Egy szépen megformált kerti kút, egy gondosan elkészített tornácrészlet is esztétikai értéket hordozhat.

MAI PÉLDÁK

Meglévő épület felújítása a településkarakterbe illeszkedően

Hagyományos parasztház felújításoknál törekedjünk arra, hogy az épület megőrizze az eredeti karakterét, stílusjegyeit. Az utcai homlokzaton lévő két kis, osztott faablakot ne cseréljük nagyobbra, ne helyezzünk elé külső tokos, műanyag redőnyt, betekintés elleni védelemnek inkább zsalutábla, vagy zsalugáter kialakítása javasolt.

Esetleges energiahatékonysági korszerűsítés esetén a fehér színű nyílászárók helyett, célszerű barnás árnyalatú fa szerkezetek beépítése.

A hagyományalapú fejlesztés ott kifejezetten ajánlott, ahol még a településkép őrzi egykori képét. A hagyományokat tisztelő felújítások szép példákat eredményezhetnek.

UTCÁK, TEREK

A település közterei rendezettnek mondhatók. A házak előkerttel csatlakoznak az utcához, ahol az út mellett szintén zöldfelület található.

A település gondozott előkertjei a településkép meghatározói.

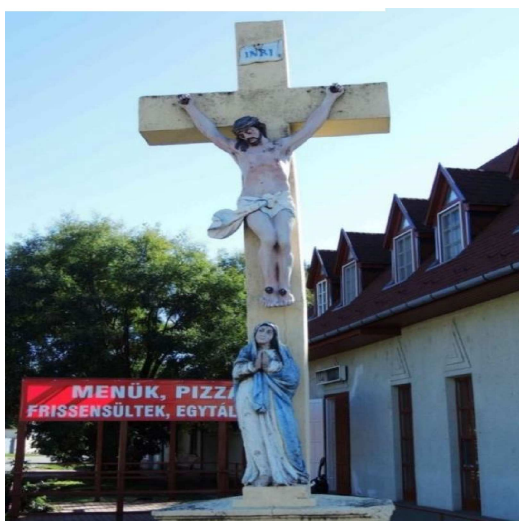
HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

A településközponti részeken a színes fényreklám helyett a hagyományos cégérek elhelyezése javasolt.

A színes, nagyméretű molinók, kerülendők.

A kép nem a településen készült.

A temetőben lévő régi kőkeresztek, gondozásra javasoltak.

A kép nem a településen készült.

IMPRESSZUM

VANYARC KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

HONLAPCÍM: www.vanyarc.hu

E-MAILCÍM: vanyarc@vanyarc.hu

CÍM: 2688 Vanyarc, Veres Pálné út 54.

TELEFON: 06-32 584-015

POLGÁRMESTER: Hrncsjár Mihályné

FŐÉPÍTÉS: Farkas István

FŐÉPÍTÉS E-MAILCÍME: vanyarc@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Kovács Krisztián

SZÖVEG: Bujáki Bence, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit

FOTÓ: Farkas István

ÁBRÁK: Lechner Nonprofit Kft.

GRAFIKAI TERVEZÉS: Kovács Krisztián

Vanyarc, 2017. december 11.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között, máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amely a település arculatát, karakterét pozitív irányba módosíthatja.

A kézikönyvben kerülendő példaként csatolt fényképek nem a településen szereplő részleteket mutatnak!